

Asia: VN/20572/2025

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi määräaikaisesta henkilöautojen romutuspalkkiosta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

North European Oil Trade (NEOT) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi määräaikaisesta henkilöautojen romutuspalkkiosta

YLEISTÄ

NEOT on merkittävä Itämeren alueella toimiva itsenäinen polttoainehankintayhtiö, jonka omistavat St1 ja SOK. NEOT toimittaa polttoaineita St1-, ABC- ja Shell-ketjujen asemille, lämmitysöljyasiakkaille sekä ilmailun ja merenkulun käyttöön Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa vuosittain noin seitsemän miljardia litraa. NEOT:n markkinaosuus liikenteeseen jaelluista polttoaineista on Suomessa yli 40 %.

NEOT tunnistaa vastuunsa ilmastonmuutoksen torjunnassa ja on sitoutunut tuottamaan kestävämpien energiamuotojen käyttöönottoa tukevaa ajantasaista ja paikkansapitävää tietoa. Roolimme on osaltamme mahdollistaa omistajiemme pyrkimyksiä vauhdittaa energiasiirtymää luomalla arvoa, joka voidaan investoida kestävästi.

NEOT yhtyy hallituksen esityksen tavoitteisiin uudistaa Suomen henkilöajoneuvokantaa vähäpäästöisemmäksi ja turvallisemmaksi, mutta haluaa nostaa esiin tiettyjä huomioita ehdotetusta romutuspalkkiojärjestelmästä.

1. Romutuspalkkio ei ole kustannustehokas keino tukea liikenteen sähköistymistä.

Romutuspalkkio on tutkitusti (esim. Traficom) hyvin kallis keino uudistaa henkilöajoneuvokantaa, ellei tukea kohdisteta riittävästi. Uusi romutuspalkkio mahdollistaa yhä esimerkiksi fossiilisella polttoaineella käyvien ajoneuvojen hankinnan, joka ei edesauta liikenteen energiasiirtymää. Huomionarvoista on myös, että osoitetulla määrärahalla saadaan autokantaa päivitettyä 9100 uudella ajoneuvolla, kun liikennekäytössä on tällä hetkellä noin 2,7 miljoonaa henkilöautoa. Näin ollen tuen vaikuttavuus henkilöautokannan uudistumiseen on vähäinen.

Romutuspalkkio toisaalta voidaan nähdä tukevan uusien sähköautojen hankintaa, ja siten elvyttävän esimerkiksi hyytynyttä uusien autojen kauppaa.

2. Romutuspalkkio kohdentuu rajatusti hyvätuloisille

Henkilöautojen romutuspalkkiota tulevat todennäköisesti hyödyntämään eniten sellaiset kotitaloudet, jotka olivat jo harkitsemassa uuden auton hankintaa. Uuden auton hankinta on kuitenkin mahdollista vain keskimääräistä hyvätuloisemmille kotitalouksille, erityisesti nyt kun ihmisten ostovoima heikentynyt. Nykyisessä taloustilanteessa olisi aiheellista pohtia sellaisia tukitoimenpiteitä, jotka olisivat mahdollisimman monen kotitalouden saavutettavissa. Tällöin pystymme maksimoimaan tuen vaikuttavuuden.

3. Romutuspalkkioiden sijaan verohelpotuksia

Suoran rahallisen substituution sijaan henkilöautokannan uudistumista tulisi tukea esimerkiksi autoveron ja ajoneuvoveron kevennysten myötä. Uuden tai käytetyn sähkö- tai muun vähäpäästöisen auton ostajalle mahdollistettaisiin määräaikainen verokevennys, kun samalla romuttaa vanhan auton. Autoverovapautus tulisi laajentaa muihinkin vähäpäästöisiin käyttövoimiin kuin sähköön. Tällä tavoin pystyttäisiin mahdollisesti saavuttamaan laajempi kattaus eri tuloisia kotitalouksia ja pääsemään samoihin vaikutuksiin kustannustehokkaammin.

NEOT:n puolesta,

Vilhartti Hanhilahti

Yhteiskuntasuhdepäällikkö

Hämäläinen Simon
North European Oil Trade Oy